

ΘΕΜΑ: Αναθεώρηση του Συντάγματος και Εξωτερική Πολιτική

1. Το ισχύον Σύνταγμα περιλαμβάνει ειδικές διατάξεις που άμεσα ή έμμεσα αφορούν την άσκηση της εξωτερικής πολιτικής και τις διεθνείς σχέσεις της χώρας. Οι διατάξεις αυτές είναι:

άρθρο 2 παρ. 2	(γενική κατεύθυνση και σκοποί της εξωτερικής πολιτικής)
άρθρο 27 παρ. 1	(μεταβολή των ορίων της Επικρατείας)
άρθρο 27 παρ. 2	(παρουσία ξένης στρατιωτικής δύναμης)
άρθρο 28 παρ. 1	(ισχύς και θέση των κανόνων του διεθνούς δικαίου)
άρθρο 28 παρ. 2	(μεταβίβαση αρμοδιοτήτων σε διεθνείς οργανισμούς)
άρθρο 28 παρ. 3	(περιορισμοί εθνικής κυριαρχίας)
άρθρο 36 παρ. 1	(εκπροσώπηση του κράτους από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας)
άρθρο 36 παρ. 2	(κύρωση διεθνών συνθηκών)
άρθρο 36 παρ. 3	(“μυστική” διπλωματία)
άρθρο 36 παρ. 4	(κύρωση διεθνών συνθηκών)
άρθρο 72 παρ. 1	(αρμοδιότητα της Ολομέλειας της Βουλής ως προς την κύρωση συνθηκών)
άρθρο 78 παρ. 5	(σχέσεις με διεθνείς οικονομικούς οργανισμούς)
άρθρο 100 παρ. 1	(αρμοδιότητες του ΑΕΔ για τον χαρακτηρισμό κανόνων του διεθνούς δικαίου)

2. Η ανανέωση του παραπάνω πλαισίου πρέπει να κινηθεί αφενός προς την κατεύθυνση της αναμόρφωσης του περιεχομένου ορισμένων διατάξεων και αφετέρου προς την κατεύθυνση της απάλειψης διατάξεων που εμφανίζονται παρωχημένες.

A. Αναμόρφωση διατάξεων

- Να εξεταστεί αν στο άρθρο 27 παρ. 1 πρέπει να προβλεφθεί ανάλογη διαδικαστική εγγύηση και ως προς τα κυριαρχικά δικαιώματα της χώρας.

- Στο άρθρο 28 παρ. 1 μπορούν να αντικατασταθούν οι χαρακτηρισμοί των κανόνων του διεθνούς δικαίου με τους ακριβέστερους όρους “μη συμβατικοί” και “συμβατικοί” κανόνες.

- Στο άρθρο 36 παρ. 1 ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ανακοινώνει στη Βουλή τις πράξεις διεθνούς εκπροσώπησης και συνεργασίας της χώρας πάντοτε, εκτός εάν το συμφέρον και η ασφάλεια του Κράτους δεν το επιτρέπουν. Η διάταξη επιβάλλεται να τροποποιηθεί ριζικά.

- Στο άρθρο 36 παρ. 2 πρέπει να καθιερωθεί διαβαθμισμένη κυρωτική διαδικασία από την Ολομέλεια της Βουλής, τα Τμήματα της Βουλής και από τον κανονιστικό νομοθέτη. Ανάλογα αναμορφώνονται οι άλλες συναφείς συνταγματικές διατάξεις. Ετσι, απαλείφεται η αναφορά στο άρθρο 36 από το άρθρο 72 παρ. 1 Συντ. και καταργείται η παράγραφος 4 του άρθρου 36 Συντ.

Β. Διαγραφή ορισμών

- Διαγράφεται η αναφορά στον όρο της “αμοιβαιότητας” που προβλέπει το άρθρο 28 παρ. 1 και 3.

- Διαγράφεται η αναφορά στις αρμοδιότητες κήρυξης πολέμου και συνολομολόγησης συνθηκών ειρήνης που προβλέπει το άρθρο 36 παρ. 1.

- Διαγράφεται η περί “μυστικής διπλωματίας” παράγραφος 3 του άρθρου 36.

Γ. Ειδικό ζήτημα

Στο συνταγματικό πλαίσιο για την άσκηση της εξωτερικής πολιτικής, υπό ευρύτερη θεώρηση, προέχουσα θέση καταλαμβάνουν οι διατάξεις του άρθρου 28 παρ. 2 και 3, οι οποίες θα μπορούσε να αναμορφωθούν, ώστε να διευκολυνθεί περισσότερο η συμμετοχή της χώρα μας στις διαδικασίες της ευρωπαϊκής ενοποίησης.

Αθήνα, 3 Δεκεμβρίου 1996

dis. A1/01T/anathexoter.doc./5.12.96/p.1-3/nr